

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8Pc/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619204834
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6619204834.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Magdalénou Balážovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: T. R., V. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa matky: T. R., V. XX.XX.XXXX, B. P. XXX XX L. V. S. XXX, štátna občianka Slovenskej republiky a otca: J. Q., V. X.X.XXXX, B. P. Z. K. XXXX/XX, XXX XX Z., L. T.Č. R. XX, XXX XX K., u matky. p. Q., štátny občan Slovenskej republiky o úpravu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Súd **z v e r u j e** maloleté dieťa: T. R., V. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky T. R., V. XX.XX.XXXX, ktorá je **o p r á v n e n á a p o v i n n á** dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec J. Q., V. XX.XX.XXXX je **p o v i n n ý** prispievať výživným na maloletú T. sumou vo výške 100 Eur mesačne od 22.06.2019; výživné je splatné v pravidelných opakujúcich sa sumách splatných do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, do rúk matky.

III. Zameškané výživné za dobu od 22.06.2019 do 30.09.2020 súdu vo výške 1.430 Eur súd povoľuje otcovi platiť v splátkach po 50 Eur mesačne spolu s bežným výživným, ktoré sú splatné do 20. dňa v mesiaci nasledujúcom po mesiaci v ktorom rozsudok vo veci samej nadobudne právoplatnosť a pod stratou výhody mesačných splátok.

IV. Súd styk otca J. Q.Á. s maloletou T. R., V. XX.XX.XXXX **n e u p r a v u j e**.

V. Otec je **p o v i n n ý** zaplatiť Slovenskej republike náhradu trov konania v sume 509,55 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Okresný súd Lučenec (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozhodoval o návrhu matky na určenie otcovstva k maloletej T. v konaní vedenom pod sp.zn. 8Pc/15/2019. V priebehu konania označený otec otcovstvo k dieťaťu uznal a súd uznesením č.k. 8Pc/15/2019-108 dňa 17.08.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.08.2020 konanie o určenie otcovstva zastavil.

S konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého (§ 110 zák. č. 161/2015 Z.z.Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „C.m.p.“). Súd po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania pokračoval v konaní a rozhodol o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu z dôvodu, že rodičia dieťaťa nežijú spolu.

2. Pojednávania dňa 30.09.2020 sa otec nezúčastnil, predvolanie prevzal dňa 04.09.2020, neúčast' neospravedlnil. Súd pojednával v neprítomnosti otca a vykonal dokazovanie prečítaním súdneho spisu a listinných dôkazov v ňom, čím zistil tento skutočný stav:

3. Rodičia maloletého dieťaťa nežijú spolu, matka žije sama s maloletými deťmi (aj maloletým E. Q., V. XX.XX.XXXX a maloletým J. Q., V. XX.XX.XXXX, ktoré sa stará a otec detí žije u svojej matky. Matka v konaní tvrdila, že s otcom detí je v kontakte, o deti sa zaujíma, keď niečo potrebujú tak kúpi a týka sa to aj maloletej T.. Nenavrhla úpravu styku otca s maloletou Simonou, navrhla, aby otec prispieval výživným v sume 100 Eur mesačne od narodenia dieťaťa.

4. Kolízny opatrovník navrhol, aby dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matke a výživné určené v sume 100 Eur mesačne tak, ako ďalším dvom súrodencom, pretože je to v záujme dieťaťa.

5. Podľa § 62 zák. č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

6. Podľa § 76 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

V prípade omeškania povinného s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, má oprávnený právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatennej sumy podľa predpisov občianskeho práva.

Plnenie výživného povinným sa započítava najprv na istinu a až po uhradení celej istiny sa započítava na úroky z omeškania.

7. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú spolu, obaja majú vyživovaciu povinnosť k trom maloletým deťom o ktoré sa stará matka, otec na maloletú T. od jej narodenia výživné neplatil, o dieťa sa zaujímal a keď niečo potrebovalo, tak mu kúpil. Otec je živnostníkom od 04.12.2019.

8. Z pripojeného spisu súdu prvej inštancie sp. zn. 6P/25/2019 mal súd preukázané, že rodičia majú vyživovaciu povinnosť aj k maloletým deťom: E. Q., V.I. XX.XX.XXXX D. J. Q., V. XX.XX.XXXX, ktoré boli po dohode rodičov schválenej súdom zverené do osobnej starostlivosti matke a otcovi určené výživné v sume 100 Eur mesačne, na každé dieťa zvlášť, počnúc novembrom 2018. Splatnosť výživného bola dohodnutá 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky a zameškané výživné od novembra 2018 do rozhodnutia súdu vo výške 600 Eur povolil otcovi splatiť v splátkach po 50 Eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky. Rozsudok č.k. 6P/25/2019-59 nadobudol právoplatnosť dňa 17.07.2019.

9. Následne sa rodičom narodila maloletá Simona dňa 22.06.2019, o ktorú sa od narodenia stará matka, čo má súd preukázané dokazovaním v tomto konaní.

10. Matka má vyživovaciu povinnosť k trom maloletým deťom, poberá rodičovský príspevok a rodinný prídavok na tri maloleté deti. Otec je živnostníkom, vyživovaciu povinnosť má k trom maloletým deťom, žije u svojej matky. O maloletú Simonu sa zaujíma, čo uviedla matka na pojednávaní dňa 30.09.2020.

11. Jednou zo základných zásad, vo svojej podstate predstavujúcou pilier, na ktorom je slovenské rodinné právo vybudované je podľa Čl. III ochrana rodičovstva podľa ktorého „Rodičovstvo je spoločnosťou mimoriadne uznávaným poslaním ženy a muža. Spoločnosť poskytuje rodičovstvu nielen svoju ochranu, ale aj potrebnú starostlivosť, najmä hmotnou podporou rodičov a pomocou pri výkone rodičovských práv a povinností.“

12. Podľa § 28 Zákona o rodine, Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

13. Podľa § 30 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

Rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa.

14. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé. 7)

15. Podľa § 32 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou.

16. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 76 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

19. Zákomom deklarované právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov vychádza zo zásady práva dieťaťa na takú životnú úroveň, ktorú by dieťa malo, keby žilo v spoločnej domácnosti povinného rodiča a malo tak možnosť podieľať sa na užívaní a požívaní jeho majetku.

20. Zákonná úprava vychádza z predpokladu, že osobná starostlivosť o maloleté dieťa, ktorú poskytuje jeden z rodičov, tvorí materiálnu hodnotu zodpovedajúcu príspevku druhého z rodičov, ktorý ju poskytuje formou peňažného príspevku. Náročnosť osobnej starostlivosti o dieťa je však závislá od veku dieťaťa a pri deťoch predškolského a mladšieho školského veku si rodič osobne sa starajúci o dieťa plní spravidla vyživovaciu povinnosť výkonom osobnej starostlivosti. O maloleté dieťa sa stará matka, ktorá si k nemu už vyživovaciu povinnosť neplní len osobnou starostlivosťou, vzhľadom na jej vek, ale sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené a neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona (28,79 Eur mesačne, od 01.07.2020 29,42 Eur mesačne), ktorú je schopná jej mesačne poskytovať na uspokojenie odôvodnených potrieb dieťaťa, keďže tiež má k nemu zákonnú vyživovaciu povinnosť. Súd pri rozhodovaní prihliadol aj na to, že rodičia majú vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom deťom.

21. Miera odôvodnených potrieb dieťaťa je rôzna podľa konkrétnych okolností prípadu a súd ju skúma predovšetkým v súvislosti od veku dieťaťa, zdravotného stavu, s ohľadom na jeho fyzické a duševné potreby, jeho schopnosti a eventuálny spôsob prípravy na budúce povolanie.

22. Súd po vykonanom dokazovaní, s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa konštatuje, že platením výživného súd zaviazal otca od narodenia dieťaťa, keďže mal dokazovaním preukázané, že otec si vyživovaciu povinnosť k nemu pravidelne neplnil, nakoniec popieral otcovstvo k dieťaťu, v dôsledku čoho začalo toto konanie. Otec je živnostníkom, je mladý, nebolo preukázané že sa lieči na nejaké ochorenie, je v jeho možnostiach a schopnostiach, aby prispieval výživným na maloletú T. sumou 100 Eur mesačne tak, ako aj na ďalšie dve deti, ktoré sú od dvoch súrodencov maloletej T., ktoré sú len o rok staršie od maloletej T.. Súd zdôrazňuje, že vyživovacia povinnosť má prednosť pred všetkými výdavkami povinného rodiča. Súd rozhodol o splatnosti výživného v súlade s § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné aj na maloletú Simonu bude splatné do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky.

23. Zameškané výživné za dobu od 22.06.2019 do rozhodnutia súdu vo výške 1.530 Eur (6/2019: 100 Eur : 30 dní = 3,30 Eur denne x 9 dní = 29,70 Eur, po zaokrúhlení 30 Eur, za dobu od 7/2019 - 12/2019 = 600 Eur, 1-9/2020 = 900 Eur) súd povolil otcovi platiť v mesačných splátkach po 50 Eur spolu s bežným výživným a za podmienok uvedených vo výroku tohto rozsudku s cieľom, aby výživné čo najskôr bolo maloletému dieťaťu zaplatené, keďže je naň od otca odkázané. Súd zohľadnil, že matka si vyživovaciu povinnosť k maloletej T. plní osobnou starostlivosťou o ňu.

24. Rodičia nežiadali upraviť styk otca s maloletou T., keďže dieťa navštevuje, zaujíma sa oň a záujem dieťaťa si nevyžadoval, aby bol styk upravený (§ 25 ods. 1 a § 36 ods. 1 Zákona o rodine).

25. Podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej „C.m.p.“) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Podľa § 53 C.m.p., v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

27. Podľa § 57 a § 58 C.m.p., o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

28. Podľa § 58 C.m.p., o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami (§ 53 C.m.p.) súd nezistil dôvody, pre ktoré by mohol priznať náhradu trov konania navrhovateľke, proti označenému otcovi dieťaťa a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

30. V konaní vznikli trovy štátu v sume 509,55 Eur vyplatením znalečného súdneho znalcovi doc. Ing. Radoslavovi Židekovi, PhD., ktoré bolo vyplatené z rozpočtových prostriedkov súdu uznesením č.k. 8Pc/15/2019-91 dňa 12.06.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.07.2020. Náhradu týchto trov súd uložil otcovi dieťaťa v súlade s § 57 C.m.p. keďže nezložil preddavok na trovy tohto dôkazu, hoci uznesením č.k. 8Pc/15/2019-56 dňa 14.02.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.03.2020 ho súd

vyzval, aby preddavok vo výške 450 Eur zložil do troch dní od doručenia uznesenia. Keďže vyplatením znalečného vznikli štátu trovy, ktoré neboli kryté preddavkom, súd rozhodol o povinnosti otca dieťaťa, aby tieto trovy štátu nahradil. Otec otcovstvo k dieťaťu popieral a až po doručení znaleckého posudku, otcovstvo k maloletému dieťaťu uznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Lučenec, Fiľakovská cesta 287, 984 01 Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 62 ods. 1, 2 C.m.p. je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C.m.p., v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C.m.p., zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 C.m.p., odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 C.m.p., odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 C.m.p., na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 349 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1000 Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva práva na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).